

Laidiens: 20.03.2012., Nr. 45

Latvijas Bankas noteikumi Nr.86

Rīgā 2012.gada 15.martā

Kreditiestāžu obligāto rezervju prasību aprēķināšanas un izpildes noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma "Par Latvijas Banku"

38. panta pirmo un ceturto daļu un 39. pantu

I. Vispārīgie jautājumi

- Noteikumi nosaka Latvijas Republikā reģistrēto kreditiestāžu un Latvijas Republikā reģistrēto dalībvalstu un ārvalstu kreditiestāžu filiāļu (tālāk tekstā – kreditiestāde) obligāto rezervju prasību aprēķināšanas un izpildes kārtību.
- Noteikumos lietoti šādi termini:
 - apvienošanās – darbība, kurā viena vai vairākas kreditiestādes (apvienojušās kreditiestādes) bez to likvidācijas nodod visas savas prasības un saistības citai kreditiestādei (iegūstošajai kreditiestādei), kas var būt arī jaundibināmā kreditiestāde;
 - dalīšanās – darbība, kurā viena kreditiestāde (dalāmā kreditiestāde) bez tās likvidācijas nodod visas savas prasības un saistības vai daļu no tām vienai vai vairākām kreditiestādēm (pārņēmējām kreditiestādēm), kas var būt arī jaundibināmās kreditiestādes;
 - izpildes periods – periods, par kuru tiek aprēķināta obligāto rezervju prasību izpilde un kurš sākas mēneša 24. datumā un beidzas nākamā mēneša 23. datumā;
 - Latvijas Bankas noteiktā aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme – zemākā Latvijas Bankas noteiktā aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme;
 - obligāto rezervju prasības (tālāk tekstā – rezervju prasības) – prasības kreditiestādei rezervju kontā turēt rezervju normai atbilstošas rezerves;
 - reorganizācijas pasākumi – maksātspējas process (t.sk. sanācija), norēķinu ierobežošana, kā arī citas tiesiska rakstura darbības, kas varētu ietekmēt trešo personu tiesības un kas tiek veiktas, lai saglabātu vai atjaunotu kreditiestādes maksātspēju;
 - rezervju bāze – rezervju prasībām pakļautās kreditiestādes saistības;
 - rezervju konta dienas beigu atlikums – rezervju konta atlikums Latvijas Bankas norēķinu dienas beigās;
 - rezervju konts – kreditiestādes naudas konts Latvijas Bankā norēķiniem latos;
 - rezervju norma – procentos izteikta rezervju bāzes daļa.
 - Terminu "dalībvalsts", "ārvalsts", "sanācija" un "likvidācija" lietojums atbilst šo terminu lietojumam Kreditiestāžu likumā.
 - Terminu "MFI" un "ne-MFI" lietojums atbilst šo terminu lietojumam Latvijas Bankas "Monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskata sagatavošanas noteikumos".
- Obligāto rezervju prasībām pakļautas visas kreditiestādes, izņemot tās, kuras atbrīvotas no obligāto rezervju prasību izpildes saskaņā ar šiem noteikumiem.

II. Rezervju bāze

- Rezervju bāze ietver šādas saistības saskaņā ar Latvijas Bankas "Monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskata sagatavošanas noteikumiem":
 - ne-MFI noguldījumi;
 - kreditestādes emitētie parāda vērtspapīri;
 - saistības pret MFI, izņemot saistības pret Latvijas Banku un šo noteikumu 22.1. apakšpunktā minētajā sarakstā iekļautajām kreditiestādēm.
- Ja kreditiestāde spēj Latvijas Bankai sniegt pierādījumus par tās saistībām emitēto parāda vērtspapīru veidā pret šo noteikumu 22.1. apakšpunktā minētajā sarakstā iekļautu kreditiestādi, kreditiestāde šīs saistības var izslēgt no rezervju bāzes.
- Kreditestādes pierādījums par tās saistībām emitēto parāda vērtspapīru veidā pret šo noteikumu 22.1. apakšpunktā minētajā sarakstā iekļautu kreditiestādi ir depozitārās institūcijas konta izraksta kopija ar parāda vērtspapīru īpašnieka, kas ir šo noteikumu 22.1. apakšpunktā minētajā sarakstā iekļauta kreditiestāde, norādi konkrētā datumā. Kreditiestādei pēc Latvijas Bankas pieprasījuma ir pienākums sniegt papildu ziņas par vērtspapīru patieso īpašnieku.
- Rezervju bāzi attiecīgajam izpildes periodam kreditiestāde aprēķina, izmantojot rezervju bāzē ietverto saistību atlikumus tā mēneša pēdējā datumā, kam seko mēnesis, kurā sākas izpildes periods.

III. Rezervju prasību aprēķināšana

- Rezervju bāzei piemērojama Latvijas Bankas noteiktā rezervju norma.
- Latvijas Banka var noteikt atšķirīgu rezervju normu katrai no šādām pasīvā esošo piesaistīto līdzekļu kategorijām:

- 9.1. noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem;
- 9.2. noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 2 gadiem;
- 9.3. kredītiestādes emitētie neatsaucamie (bez tiesībām atpirkt pirms dzēšanas termiņa) parāda vērtspapīri ar sākotnējo dzēšanas termiņu ilgāku par 2 gadiem;
- 9.4. *repo* darījumi;
- 9.5. visas pārējās saistības, kas ietvertas rezervju bāzē.
10. Rezervju prasības aprēķina rezervju normas apmērā no šo noteikumu II nodaļā noteiktajā kārtībā aprēķinātās rezervju bāzes.

IV. Rezervju prasību izpilde

11. Rezervju prasību izpildi veido izpildes perioda vidējais rezervju konta dienas beigu atlikums.
12. Kredītiestāde ir izpildījusi rezervju prasības, ja attiecīgā izpildes perioda vidējais rezervju konta dienas beigu atlikums nav mazāks par rezervju prasību summu, kas izpildes periodam aprēķināta saskaņā ar šo noteikumu 10. punkta nosacījumiem.

V. "Obligāto rezervju prasību aprēķina" sagatavošanas un iesniegšanas kārtība

13. Kredītiestāde, kas pakļauta rezervju prasībām, iesniedz "Obligāto rezervju prasību aprēķinu" (pielikums) septiņu darbadienu laikā pēc tā mēneša pēdējā datuma, kam seko mēnesis, kurā sākas izpildes periods.
14. Par "Obligāto rezervju prasību aprēķina" pareizību atbild kredītiestādes vadītājs.
15. "Obligāto rezervju prasību aprēķinā" summas norāda veselos latos.
16. Konstatējot, ka iesniegtais "Obligāto rezervju prasību aprēķins" ir kļūdains, kredītiestāde nekavējoties, bet ne vēlāk kā vienu darbadienu pirms attiecīgā izpildes perioda sākuma, iesniedz Latvijas Bankai labotu "Obligāto rezervju prasību aprēķinu". "Obligāto rezervju prasību aprēķinu" nedrīkst grozīt pēc tā izpildes perioda sākuma, uz kuru tas attiecas.
17. Kredītiestāde "Obligāto rezervju prasību aprēķinu" iesniedz Latvijas Bankai elektroniskā veidā atbilstoši Latvijas Bankas elektroniskās informācijas apmaiņas noteikumiem.

VI. Rezervju prasības kredītiestāžu apvienošanās un dalīšanās gadījumā

18. Izpildes periodā, kurā notiek kredītiestāžu apvienošanās, apvienojušos kredītiestāžu rezervju prasības ar apvienošanās dienu pārņem iegūstošā kredītiestāde. Iegūstošās kredītiestādes rezervju prasības aprēķina, pamatojoties uz apvienojušos kredītiestāžu un iegūstošās kredītiestādes rezervju bāzu kopsummu. Iegūstošās kredītiestādes rezervju prasību izpildē summē visu apvienojušos kredītiestāžu rezervju prasību izpildi.
19. Izpildes periodā, kurā notiek kredītiestādes dalīšanās, rezervju prasību izpildi uzņemas dalāmā kredītiestāde un pārņēmēja kredītiestāde atbilstoši proporcijai, kādā tiek sadalīta dalāmās kredītiestādes rezervju bāze. Atbilstoši tādai pašai proporcijai starp dalāmo kredītiestādi un pārņēmēju kredītiestādi sadala dalāmās kredītiestādes rezervju prasību izpildi tai izpildes perioda daļai, kurā sadalīšana vēl nav veikta.
20. Divu darbadienu laikā pēc kredītiestādes dalīšanās dalāmā kredītiestāde un pārņēmēja kredītiestāde iesniedz Latvijas Bankai kopīgu rakstisku apliecinājumu par izpildes perioda, kurā notiek kredītiestādes dalīšanās, rezervju bāzes proporciju, kādā dalāmās kredītiestādes rezervju bāze procentuāli sadalīta starp dalāmo kredītiestādi un pārņēmēju kredītiestādi.
21. Dalāmā kredītiestāde un pārņēmēja kredītiestāde uzņemas rezervju prasību izpildi atbilstoši šo noteikumu 19. punktā minētajai proporcijai izpildes periodā, kas seko pēc tā izpildes perioda, kurā notiek dalīšanās, ja dalāmās kredītiestādes iesniegtajā "Obligāto rezervju prasību aprēķinā" par šo periodu norādītais rezervju bāzē ietvērto saistību atlikums ir dalāmās kredītiestādes saistību atlikums pirms dalīšanās.

VII. Saraksts

22. Latvijas Banka uztur un regulāri aktualizē Latvijas Bankas interneta vietnē (www.bank.lv) šādus informatīvus sarakstus:
- 22.1. sarakstu, kurā iekļauj kredītiestādes, kuras pakļautas rezervju prasību izpildei, un kredītiestādes, kuras Latvijas Banka atbrīvojusi no rezervju prasību izpildes saskaņā ar šo noteikumu 27.1. apakšpunktu (rezervju prasībām pakļauto kredītiestāžu saraksts);
- 22.2. sarakstu, kurā iekļauj kredītiestādes, kuras Latvijas Banka atbrīvojusi no rezervju prasību izpildes, pamatojoties uz šo noteikumu 27.2. apakšpunktu (no rezervju prasībām atbrīvoto kredītiestāžu saraksts).
23. Aizpildot "Obligāto rezervju prasību aprēķinu", kredītiestāde ņem vērā šo noteikumu 22. punktā minētajos sarakstos ietvērto informāciju tā mēneša pēdējā datumā, kam seko mēnesis, kurā sākas izpildes periods.
24. Ja šo noteikumu 13. punktā minētajā septiņu darbadienu laikā mainās šo noteikumu 22. punktā minētie saraksti, Latvijas Banka šajā periodā uztur arī sarakstus, kuri bija aktuāli tā mēneša pēdējā datumā, kas seko mēnesim, kurā sākas izpildes periods.
25. Par kredītiestādes iekļaušanu sarakstos vai svītrošanu no tiem Latvijas Banka informē šo noteikumu 22.1. apakšpunktā minētajā sarakstā iekļautās kredītiestādes.

VIII. No rezervju prasību izpildes atbrīvotās kredītiestādes

26. Kredītiestāde ir atbrīvota no rezervju prasību izpildes, ja tai tiek anulēta licence (atļauja) kredītiestādes darbībai vai tā tiek atzīta par likvidējamu. Šajā punktā minētajos gadījumos kredītiestāde ir atbrīvota no rezervju prasību izpildes ar tā izpildes perioda sākumu, kurā kredītiestādei tiek anulēta licence (atļauja) kredītiestādes darbībai vai tā tiek atzīta par likvidējamu.